

منتخب شرح الصلوات

در شرح و فضایل و فواید صلوات

تألیف

عالم ربانی و حکیم عرفانی

السید محمد بن محمد الحسنی الاردکانی

سویزای قرن سیزدهم

الهی محبت

سرشناسه	حسینی اردکانی یزدی، احمد بن محمد، ۱۲۲۵-۱۱۷۵ ق
عنوان قراردادی	شرح الصلوات، برگزیده
عنوان	منتخب شرح الصلوات: در شرح و فضایل و فواید صلوات
تکرار نام پدیدآور	تألیف: سید احمد بن محمد حسینی اردکانی، تحقیق و تصحیح: گروه تحقیقات طوبای محبت
مشخصات نشر	قم، سمت خدای سبحان، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	۱۳۶ ص
شابک	ISBN-978-600-97430-5-6
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه به صورت زیرنویس
یادداشت	عنوان دیگر: فضایل و آثار و برکات صلوات
موضوع	صلوات
موضوع	صلوات - احادیث
شناسه افزوده	گروه تحقیقات طوبای محبت
زده بندی کنکره	۱۳۹۷ ش ۴ ح ۲۶۶/ BP
رقم ثبتی دیوس	۲۹۷/۷۷
شماره ثبت	۴۸۶۷۱۴۶

منتخب شرح الصلوات فضایل و آثار و برکات صلوات

مولف: عالم ربانی سید احمد حسینی اردکانی متوفای قرن سیزدهم

تحقیق، تصحیح و ویرایش: گروه تحقیقاتی طوبای محبت

گرافیک و صفحه آرایی: ف.ک

ناشر: سمت خدای سبحان

چاپ: اول ۱۳۹۷

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

تیراژ: ۵۰۰

چاپخانه: گلها

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۴۳۰-۵-۶

انتشارات سمت خدای سبحان

فروشگاه اینترنتی: samtekhoda.org

سامانه پیامکی: ۳۰۰۰۶۷۲۱۱۵۱۵۱۵

تلفن تماس: ۰۲۵۳۷۷۴۳۷۰۵

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه استاذ حجۃ الاسلام فرح زاد	۱۱
آشنائی با معالم با مؤلف	۱۵

فصول مشگانه کتاب

فصل اول: معنای صلوات و التزام بر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله

معنای لغوی صلوات	۱۸
علت نامگذاری نماز به صلاة	۱۸
از نظر عرف، صلاة به دو چیز گفته می شود	۱۸
ریشه «صلاة» و برداشت های مناسب آن	۱۸
صلوات خداوند چیست؟	۱۹
صلوات ملائکه کدام است؟	۱۹
صلوات مؤمنان چه می باشد؟	۱۹
معنای سلام	۲۰

فصل دوم: نکات یازده گانه متعلقه به آیه صلوات

معنای ظاهری و باطنی آیه صلوات	۲۱
-------------------------------	----

- ۲۱ آیهای که پیامبر خدا ﷺ را خوشحال نمود
- ۲۲ فضیلتی بالاتر از سجده بر آدم برای پیامبر ﷺ
- ۲۳ کمتهای صلوٰت مؤمنان
- ۲۴ بهترین واسطه و رابطه برای آشنائی با سیرت و سربوت پیامبر ﷺ
- ۲۵ آیات صلوٰت مؤمنان بر منزلت پیامبر ﷺ میافزاید؟
- ۲۶ آیا صلوات بر سید عالم واجب است؟ چه وقت و در کدام مقام؟
- ۲۷ ● عقوبت نه گانه ترک صلوات
- ۲۸ جواز صلوات بر ائمه و مؤمنین

فصل سوم: در تعیین لفظ صلوات و سلام

- ۲۹ معنای بسیار زیبای ائمه اطهار علیهم السلام از صلوات خداوند و مؤمنان بر پیامبر ﷺ
- ۳۰ نحوه صلوات فرستادن
- ۳۱ عقوبت کسی که در صلوات، «آل محمد» را ترک نماید
- ۳۲ «آل محمد» چه کسانی اند؟
- ۳۳ شیعیان نیز در صلوات بر «آل محمد» داخل می‌باشند

فصل چهارم: فضایل و فواید ذکر صلوات

- ۳۴ تخلّق به اخلاق الهی
- ۳۵ امتثال و اطاعت امر خداوند
- ۳۶ مشرف شدن به صلوات و سلام الهی
- ۳۷ موافقت با ملائکه کرام
- ۳۸ ملائکه بر او صلوات می‌فرستند و برایش استغفار می‌کنند
- ۳۹ سبب حصول قرب به حق تعالی

۴۲	موجب حصول رضای حق تعالی
۴۳	موجب قرب به حضرت رسالت ﷺ و حصول شفاعت آن حضرت
۴۳	موجب مخصوصی گشتن به تحفه خاص از ناحیه آن حضرت
۴۵	صحیفه نورانی که پیامبر ﷺ بر کفّه حسنات می گذارد
۴۹	معرفت پیامبر ﷺ نسبت به امت به قدر فرستادن صلوات ایشان است
۴۹	صلوات معائن با تسبیح و تهلیل و تکبیر است
۵۰	صلوات عبادت پروردگار است
۵۰	صلوات امارت گزاران است
۵۱	موجب کفایت شدن حاجات دنیا و آخرت است
۵۱	موجب استجابت دعا است
۵۱	وفا نمودن به عهد و پیمان
۵۲	تفاهت را از دل می برد
۵۳	صلوات فرستادن باعث می شود جمیع خلائق بر او صلوات فرستند
۵۳	سه چیزی که در بهشت به عنوان بهترین اعمال شناخته می شوند
۵۴	موجب پاکیزه شدن اعمال است
۵۴	موجب حصول عافیت است و قصه زن «مهاجره»
۵۶	با دو چیز داخل بهشت خواهید شد و با یک چیز رحمت الهی را درک خواهید کرد
۵۶	سبب خلاصی از غیبت
۵۷	سبب توانگری و غنا
۵۸	سیوی پر از «زر» و «آمار» و «عقرب»
۶۰	سبب یاد آمدن فراموش شده است
۶۱	ثواب هفتاد و دو شهید
۶۱	سبب حصول نور بسیار در روز قیامت

- ۶۲ موجب سنگینی میزان حسنات در روز قیامت.
- ۶۳ سبب نور است بر پل صراط و مانع لغزیدن قدم می شود بر صراط.
- ۶۳ سبب خلاصی از آتش جهنم است.
- ۶۴ سبب هدایت یافتن به بهشت.
- ۶۴ سبب نورانیت قبر و پل صراط و بهشت.
- ۶۵ موجب دفع آتش است در روز قیامت.
- ۶۵ موجب شامیدن آراب سلمییل.
- ۶۵ نمیرد تا جای خود در بهشت بیند.
- ۶۶ شرتی که در مذاق طاف و عامی است چگونه در مذاق بعضی شیرین می آید؟
- ۶۷ چیزی که شیطان را خوب دلیل می رسد.
- ۶۷ بالاتر از بیست هزار سال طاعت قرش.
- ۶۸ علت تغل بعضی مطالب از کتب عامه.

فصل پنجم: جاهایی که فرستادن روایت بیشتر تأکید شده است

- ۶۹ هر جا که اسم مبارک آن سرور برده شود.
- ۶۹ در ابتداء هر سخنرانی.
- ۷۰ در تعقیب نمازها.
- ۷۱ پیش از شروع در دعا کردن و بعد از فراغ از دعا.
- ۷۲ در خطبه نماز جمعه. عید فطر، قربان و نماز استسقاء.
- ۷۳ هر روز و هر شب.
- ۷۳ عصر روز پنجشنبه و شب و روز جمعه و عصر آن.
- ۷۵ ماه رجب خصوصاً در روز میث.
- ۷۶ ماه شعبان و دریای برکات.

۷۶	ماه رمضان.....
۷۷	وقت یونیدن گل ها.....
۷۷	بهار از عطسه.....
۷۷	هنگام ذکر پروردگار.....
۷۸	هنگام مصافحه.....
۷۸	در حال کعبه.....

فصل ششم: آداب ذکر صلوات

۷۹	آداب باطنی.....
۸۰	● آداب هفتگانه عامه‌ری.....
۸۱	فرشته حساب و بازمارش حساب ثواب صلوات.....

فصل هفتم: آنان که با فرستادن صلوات به مقام بلند رسیدند

۸۳	هرگاه بخواهی دعایت مستجاب گردد خدا را به اسبهای ایشان بخوان.....
۸۴	مهریه و کابین حضرت حوا.....
۸۵	قبول نوبه حضرت آدم علیه السلام و رهایی حضرت نوح علیه السلام از عوفان بلا و ابراهیم علیه السلام از امتحان الهی به واسطه توسل به خاتم المرسلین و ائمه طاهرين علیهم السلام بوده است.....
۸۶	نجات قوم بنی اسرائیل از چنگال فرعونیان به واسطه صلوات بوده است.....
۸۷	نجات یهودیان مدینه ده سال پیش از ظهور پیامبر صلی الله علیه و آله
۹۲	هنگامی که شیطان در دل آدم و سوسه می‌کند این ذکر را بگویند.....
۹۳	قصه بسیار شگفت‌انگیز گاو بنی اسرائیل و صلوات.....
۹۴	حکایت حاجی‌ای که در راه حج از دنیا رفت و صورتش پس از سیاه شدن سفید گشت.....

- ۱۰۳ چگونه شیرۀ تلخ در درون زنبور عسل شیرین می شود؟
- ۱۰۴ نجات یافتن ملاحسین کاشفی از دست دزدان و قطع الطريق
- ۱۰۴ حاملان عرش الهی چگونه عرش انهی را حمل می کنند؟
- ۱۰۵ اسماء الحسنی و نام های شیکوری خداوند
- حان فارسی، خداوند را به حقّ چه کسانی قسم داد که خداوند یک میلیون برابر از ملک همه پادشاهان و ملّا فرمود؟
- ۱۰۵ حکایت زنی که به نام «عفراء» و ثواب زیارت مؤمن و دیدن عجایب بسیار
- ۱۰۸

فصل هشتم در ذکر صلوات متنوعه

- ۱۱۱ ● صلوات دو نوع است: صغیره و کبیره
- ۱۱۱ ● چهارده صلوات صغیره
- ۱۱۲ چرا مهر زن ها پانصد درهم قرار داده شد؟
- ۱۱۵ وقتی که شتر شهادت به نفع صاحبش داد
- ۱۱۶ سلطان محمود سُبُکْتِکین و شصت هزار صلوات در هر شب
- ۱۱۷ آنجا که قیام و رکوع و سجود دو برابر می شود
- ۱۱۸ ● هشت صلوات کبیره
- ۱۲۱ صلوات ابوالحسن ضراب از حضرت صاحب الامر علیه السلام
- ۱۲۵ صلوات برای هر یک از چهارده معصوم علیه السلام به املاء امام حسن عسکری علیه السلام
- ۱۲۳ صلوات شعبانیه
- ۱۲۴ صلوات هر روز ماه رمضان

□ مقدمه استاد حجة الاسلام فرحزاد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ

انسان در مسیر تکامل خود عالم مهم و متعددی را گذرانده، تا نهایت به عالم دنیا رسیده است.

مقصود حق تعالی از آفرینش آدمی معرفت و شناخت و سپس بندگی و اطاعت او می باشد. و طریق وصال به این مقام عال، تأسی و پیروی از سفیران الهی و اوصیاء گرامی آنهاست، زیرا آن خدات مقدس تندیس و مظهر عبودیت حق بوده و راه و رسم بندگی خالصانه را به انسان آموختند.

محصول حقیقی عمر آدمی همان اطاعتها، ذکرها و بندگی های خالصانه ای است که تقدیم راه حق می شود، که به فرموده خواجه شیراز:

اوقات خوش آن بود که با دوست به سر شد

باقی همه بی حاصلی و بی خبری بود

یکی از مصادیق مهم بندگی و اطاعت حق، ذکر صلوات و درود بر پیامبر عظیم الشان و خاندان عصمت و طهارت اوست.

این ذکر شریف میان دیگر اذکار و عرض ارادت‌ها، دارای ویژگی خاصی است که به برخی از آنها اشاره می‌گردد:

۱. صلوات شریف در حق تعالی در قرآن مجید است آنجا که می‌فرماید:

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا^(۱)

این آیه تنها موردی است که خطاب به مؤمنین (یا ایُّها الذِّین آمَنُوا) در وسط آیه آمده که حق تعالی قبل از بیان امر صلوات، بندگان و مؤمنان را با جمله (إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ) نسبت به این امر مهم آماده کرده‌است.

در این آیه شریفه خداوند و ملائکه که کارگزاران خداوند هستند می‌باشند کار همیشگی آنان ذکر صلوات است (يُصَلُّونَ)، در واقع حامل پیام مهمی به انسان‌هاست یعنی ای مردم و مؤمنان شما هم

۱. احزاب، آیه ۵۶.

اخلاق آنها متخلق و با آنان همنوا شوید و در حقیقت ذکر صلوات
همنوايي با خالق و کل خلقت می باشد.

۱. صلوات هم ذکر حق است، چون «اللَّهُمَّ» مخفف یا الله است که او
را صدا می زنیم و هم دعا است که درخواست درود و تحیت داریم.
و هر بار در هر صلواتی نام محبوبترین عزیز حق را آورده و بر او
درود می برستیم.

و هم دعا می باشد که با هر صلوات به طور قطع ارتباط با
حق تعالی برقرار می گردد.

و هم دعا برای آل پیامبر توسط مختصر به پیامبر و آل او می باشد.
۳. صلوات باعث ادا شدن حق اهل بیت علیهم السلام می گردد کنار حق خدا و
بسیار مهم است.

در صلوات مروی از امام سجاده علیه السلام که در ظهر روزهای ماه شعبان
قرائت می شود آمده است:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ صَلَوةً كَثِيْرَةً نُّسُوْنُ لَهِمْ رِضًا وَلِخَقِّ مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ اَدَاءً وَقَضَاءً يَحْوِلُ مِنْكَ وَقُوَّةٌ يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ. ^(۱) استفاده می شود
که صلوات کثیره باعث اداء حق آن بزرگواران می شود.

۴. از روایات فراوان استفاده می شود که مداومت بر صلوات به در
منابع شیعه و سنی تأکید فراوان بر آن شده و کمتر موضوعی در اسلام

۱. مفاتیح الجنان، اعمال مشترک ماه شعبان و در همین کتاب صفحه ۱۳۳.

این مقدار روایات درباره آن وارد شده است) آثار و برکات بسیار زیادی داشته از جمله: موجب آمرزش گناهان، نورانی شدن قبر انسان بعد از عوالم بعد، وجوب شفاعت پیامبر و محشور شدن با آن بزرگوار و زمینه مهم عاقبت بخیری خواهد بود.

و همچنین از ترک صلوات، مذمت شدید شده است که به فرموده امام صادق (ع) ... قَتْنٌ لَمْ يَرْغَبْ فِي هَذَا فَهُوَ جَاهِلٌ مَقْرُورٌ قَدْ بَرَى اللَّهُ مِنْهُ وَرَسُولُهُ وَأَهْلُ بَيْتِهِ (۱) یعنی هر کس در این فضیلت رغبت نکند پس او جاهل و نادان و مغرور است و خدا و رسولش و خاندان او از چنین فردی بیزار و متنفرند. که بالاترین رییخ‌ها و تهدیدها برای ترک صلوات آمده است.

۵. در طول توفیق مصاحبت با اساتید بسیار بزرگوار، همه آن عزیزان به این عبادت بزرگ سفارش مؤکد داشته‌اند و مرحوم آیت الله بهاءالدینی رحمه الله می‌فرمودند: صلوات کسرا بر تالعات قرآن و قرائت حمد و سوره نمی‌باشد که عمل به دستور قرآن است. این استاد فقید برای حلّ معضلات مهم به حدیث شریف اشاره کرد و چهارده هزار مرتبه ذکر صلوات سفارش می‌فرمودند.

□ آشنائی اجمالی با مؤلف

این اثر چهارم که خود مؤلف در یکی از کتاب‌هایش نوشته سلسله نسب ائمه اهل بیت است، جناب علی بن جعفر (فرزند امام صادق علیه السلام) می‌رسد. و او را علی عریض می‌گفته‌اند زیرا در قریه «عریض» که در کنار شهر مدینه مؤلف فرار کرد سکونت داشت. (۱)

یکی از نوه نتیجه امین بزرگوار که به او «ابو جعفر» می‌گفته‌اند از خوف دشمنان و شدت آزار و شکنجه‌ها، عن خود فرار کرده به یزد آمد و

۱. و مرقد شریفش نیز آنجا قرار داشت که در مرداد ۱۳۸۱ و تاسیبهایی ملحد و از خدا بی‌خبر، مسجد و بارگاه مرقد حضرت علی بن جعفر و شریف کردند. و در هنگام تخریب بارگاه، قبور شریف داخل مقبره مکشوف گشت و جسد مطهر و پاک این امامزاده واجب الاحترام و جسد مطهر امامزاده دیگر بعد از گشت سالیان طولانی حدود ۱۲۰۰ سال، صحیح و سالم و تازه که به تعبیر شاهدان عینی «کأن مات أمس» گویا روز گذشته از دنیا رفته و به خاک سپرده شده. جنازه شریف این دو امامزاده را به یزد بقیع منتقل و به خاک سپردند.

و این گروه مصداق آیه «مَنْ يَكْمُ غُفَى فَهُمْ لَا يَتَذَكَّرُونَ» و لال و کورند و تعمّل نمی‌کنند. ۱۷۱ / یقره هستند که با دیدن این همه کرامات اهل بیت علیهم السلام به خود نمی‌آیند و باز عناد می‌ورزند و لا یزید الظالمین الا خساراً.

در آنجا مخفی شده است.

والی و حاکم یزد که از دیلمیان بوده پس از آشنائی با او دختر خودش را به عقد ایشان درآورده است و اولاد آن جناب در آن دیار بسیار گریه کردند. مزارش در آن نواحی است و به «امامزاده جعفر» شهرت دارد.

پدرار معظمه از شهرستان یزد به اردکان نقل مکان دادند و در آنجا سکونت گزیدند.

ولادت ایشان در محرم ۱۱۷۵ هجری قمری در اردکان اتفاق افتاد، و اقوامش همه از فضلالی زمان و علمای ایران بوده‌اند.

علوم ادبی و ریاضی و فلسفه و شعر را از پدرش یکی از عموزادگان پدرش که سیمت معلّمی و پرستاری و بی‌دری داشت فرا گرفت و بعد از آن به خراسان رفت و مدتی از مجاورت آستان عرش نشان، ضامن غریبان، فیض برد و از محضر فضلالی آن سامان استماع نمود و سپس به اردکان برگشت و به درخواست بزرگان وقت مشغول شد و تربیت نفوس گشت.^(۱)

علامه آقا بزرگ تهرانی در کتاب الذریعه راجع به مؤلف بزرگوار می‌نویسد: سید احمد بن سید محمد اردکانی نزیل یزد عارف فیلسوف

۱. برگرفته از مقدمه شرح و فضایل صلوات توسط شرکت انتشارات مہفات.

فقیه فاضل، معاصر فتحعلی شاه قاجار بود و فوت او بعد از سنه ۱۲۳۸ قمری واقع شد.

تا برخی از آثار آن مرحوم عبارت است از: کتاب سرور المؤمنین در احوالات مولانا امیرالمومنین علیه السلام و کتاب الانساب در تاریخ انبیاء و اوصیاء و کتاب شجرة الاولیاء در انساب سادات که مشتمل بر جدولها و شجرها است و ترجمه بعضی از مجلدات عوالم العلوم و کتاب فضائل الصلوات علی النبی و آله که مرحوم مؤلف این کتاب را به درخواست شارده ویرمیرزا قاجار تألیف نمود. و کتاب حاضر منتخبی از آن است و شامل هشت فصل می باشد.

□ لازم به ذکر است گزیده روایات را از کتب و منابع مختلف جمع آوری کرده است ولی قریب به اتفاق تمام این روایات در بحار الانوار جلد ۹۴ چاپ ایران و ۹۱ - باب بیروت باب ۲۹، باب فضل الصلاة علی النبی و آله و باب ۳۵ باب السوانت الکبیر آمده است.